



jaargang 7
december 2020
nummer 40

1018

*De Eilanden &
Plantage Weesperbuurt*

Afscheid van fietscoach Sam 🌹 Speel het corona-bordspel 🌹
Schilderlessen voor ongedocumenteerden 🌹 Een robot in de grachten
🌹 Henriëtte Pimentel: kordate vrouw met hart voor kinderen 🌹

SOCIAAL LOKET AMSTERDAM CENTRUM, VOOR ZORG EN ONDERSTEUNING.

Bel voor een afspraak van ma t/m vrij 08.00 – 18.00 uur. Tel 020-25 52 916. Voor info <https://www.amsterdam.nl/zorg-ondersteuning/contact/contact-sociaal-loket/>

OUDER-KIND-TEAM (OKT)

Iedere woensdag van 13.30-14.30 uur inlooppreekuur in Huis van de Buurt De Witte Boei. Overig contact kan dagelijks tussen 08.30 – 17.00 uur via tel: 020-555961 gratis spelinloop voor ouders en kinderen 0-2,5 jr. Kraijenhoffstraat 32 woensdag, vrijdag 9.00-12.00, Speeltuin Wittenbrug, Fortuinstraat 4, donderdag 9.00-13.00. Zie: <https://www.dynamo-amsterdam.nl/spelinloop/>

STICHTING BUURTORGANISATIE 1018

Deze stichting ondersteunt en verbindt bewonersgroepen en stimuleert betrokkenheid in postcodegebied 1018. Bezoek de website www.buurtorganisatie1018.nl, of kijk op Facebook

POLITIE

De wijkagenten zijn bereikbaar via 0900-8844 of door het contactformulier in te vullen op www.politie.nl.

MELDNUMMER OPENBARE RUIMTE

Meldingen of klachten over oa vuilnis, fietswrakken, bestrating en groenvoorziening kunnen telefonisch worden doorgeven bij de gemeente via tel. 14020. Voor vragen over de openbare ruimte kunt u terecht bij de gebiedsbeheerder Jeroen van Kemenade via jeroen.kemenade@amsterdam.nl.

VERENIGING STADSDORP CENTRUM OOST

Doel van de vereniging is dat de leden, met uitwisseling van diensten en ondersteuning, zo lang mogelijk actief, gezond en veilig thuis in de eigen buurt kunnen (blijven) wonen. info@stadsdorpcentrumoost.nl www.stadsdorpcentrumoost.nl

OVERLEG OOSTELIJKE EILANDEN EN KADIJKEN

Het Eilandenoverleg is voor alle bewoners met vragen en problemen op het gebied van de woon- en leefomgeving. Zie voor de data en tijden van het Eilandenoverleg www.buurtorganisatie1018.nl/eilandenoeverleg.

BUURTSPREEKUR PLANTAGEWEESPERBUURT

Elke woensdag, 11.00-12.00 uur, Café Eik en Linde, Plantage Middenlaan 22. Deelnemers: sociaal wijkteam, Stichting staa, politie (wijkagent) en Plantage Weesperbuurtvereniging. www.buurtorganisatie1018.nl/plantageweesperbuurtoverleg

PLANTAGE WEESPERBUURTVERENIGING

De buurtvereniging houdt zich bezig met zaken die van belang zijn in en voor de buurt. www.plantageweesperbuurt.nl en www.facebook.com/plantagebuurt

STG ONTMOETINGSRUIMTE OUDEREN IN DE PLANTAGE-WEESPERBUURT (SOOP)

Voor buurtbewoners van 55+, met activiteiten en bijeenkomsten. Nieuwe Kerkstraat 124 ma. t/m vrij 11.00 uur -17.00 uur. Tel 020-4223152, www.soopnet.nl.

VERENIGING VRIENDEN VAN DE PLANTAGE

Doel is bevordering van een bloeiend cultureel leven in en rond de Amsterdamse Plantagebuurt. www.vriendenvandeplantage.nl en www.facebook.com/vrienden-van-de-plantage.

OVERIGE ADRESSEN

Voor overige (werk)groepen, verenigingen en contactadressen zie www.buurtorganisatie1018.nl/links

COLOFON

1018 is een buurtblad voor de oostelijke binnenstad en komt tot stand dankzij een groep vrijwilligers (redactie) en met medewerking van het Huis van de Buurt Oostelijke Binnenstad.

Versijning Het buurtblad 1018-Magazine komt zes maal per jaar uit, in een oplage van 13.000 exemplaren. ISSN: 2352 – 4111.

Eindredactie Titia Koerten

Redactie Vera Amende, Erik Hardeman, Maria Heijndael, Titia Koerten, Björn Martens, Jan Mey, Bruno van Moerkerken, Jannelies Poelstra en Heleen Verschuren.

Aan dit nummer werkten mee Ballabona Cucharón, Leeuw van Moerkerken, Erik van Ophem, Kamiel van Ophem en Rob Zwetsloot.

Basisontwerp & opmaak Werkplaats Amsterdam

Druk Rodi Rotatiedruk, Diemen.

Inzenden kopij Inleveren kopij en foto's: uiterlijk vrijdag 22 januari 2021. In Word per e-mail naar redactie1018@gmail.com. Foto's met naam van fotograaf en vrij van auteurs- en portretrecht. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten of niet te plaatsen, foto's te bewerken of niet te plaatsen en is niet verantwoordelijk voor aangeleverde foto's van derden. Foto's toezenden in hoge resolutie (JPEG, TIFF, RAW formaat).


Versijningsdatum volgende nummer Omstreeks 11 februari 2021.

Advertentieopgave Contact over advertenties en inleveren via advertenties@1018magazine.nl Inleveren uiterlijk vrijdag 22 januari 2021.

Tarieven advertenties 2020

Klein (ongewijzigd): Formaat 6x6 cm à € 60,- per keer, € 300,- per jaar. Formaat 12x6 cm à € 120,- per keer, € 600,- per jaar. Zes nummers (een jaar) = vijf betalen. Eventuele opmaakkosten € 72,- Groot: Halve pagina: € 360,- per keer Hele pagina: € 720,- per keer Prijsopgave via advertenties@1018magazine.nl

Bezorging Huis-aan-huis in alle brievenbussen. Ook zijn er diverse afhaalpunten in de buurt, zoals gezondheidscentra, huisartsen, supermarkten en 1018 ligt op veel koffietafels. Ook in De Witte Boei aan de Kleine Wittenburgerstraat 201 en in de Oosterkerk.

 Ook wij zitten op Facebook. Like ons op 'Plantagebuurt', 'Kadijkenburen' of '1018-Magazine'.

Inhoud

Jaargang 7, nummer 40, december 2020



OMSLAGFOTO: MARIA HEIJNDAEL
ZICHT OP DE MAGERE BRUG




- 4 Een robot in de grachten
- 7 Kerstpakketten voor de Eilanden
- 7 Leeuw van Moerkerken
- 8 Kort nieuws
- 10 Henriëtte Pimentel: kordate vrouw met hart voor kinderen
- 15 1018 laat uit
- 16 Rob Zwetsloot
- 17 Corona-bordspel
- 18 Uit in de buurt 
- 21 Buurtpuzzel
- 22 Oostenburgereiland
- 24 Vera's blik op de buurt
- 25 Beestjes in de buurt
- 27 Kapsalon Tanja
- 28 Schilderles voor ongedocumenteerden
- 30 DOCK
- 32 Afscheid van fietscoach Sam
- 34 Ballabona
- 35 Van de straat 

Over vernieuwing en afscheid

Wie gevraagd wordt om een karakteristiek te geven van postcodegebied 1018, is snel geneigd om het een woonbuurt te noemen. Hoewel je op veel plekken in 1018 nog wordt herinnerd aan het maritieme en industriële verleden, zijn de meeste gebouwen die met dat verleden verbonden zijn, inmiddels getransformeerd tot appartementencomplexen of hebben plaats gemaakt voor nieuwbouw. Onlangs namen de eerste bewoners hun intrek in hun pas gereedgemaakte woningen op Oostenburg, ooit het kloppend hart van de Amsterdamse machinebouw, zie de prachtige foto op blz. 22-23. En dit najaar maakte de gemeente Amsterdam bekend hoe zij het Marineterrein denkt te transformeren tot woonwijk, zie blz. 9.

Toch vindt op datzelfde Marineterrein een ontwikkeling plaats die de sfeer van innovatie doet herleven die onze

buurt zo'n honderd jaar geleden ook al kenmerkte. In dit nummer kunt u lezen hoe specialisten op het gebied van de robotica op het Marineterrein werken aan een al even spectaculaire doorbraak op het gebied van computergestuurd vervoer over water.

Behalve over vernieuwing gaat dit nummer van 1018 ook over afscheid. Afscheid van een fietscoach die in zeven jaar de harten stal van de Plantagebewoners, maar vooral afscheid van een jaar dat we liefst zo snel mogelijk vergeten, een jaar waarin wandelen, om in de beeldende taal van Vera te spreken, soms leek als onzichtbaar dansen voor een onzichtbaar virus. De lockdown deed ons ook weer teruggrijpen naar legpuzzels en spelletjes. De redactie wenst u veel plezier met ons uitneembare corona-bordspel, fijne feestdagen en alle goeds voor 2021! (REDACTIE) 

Een robot in de grachten

Een boot zonder bemanning die niet alleen zichzelf bestuurt maar ook nog eens zelf besluit dat het tijd is om te vertrekken. Dat is de futuristische ontwikkeling waaraan een groep wetenschappers op het Marineterrein werkt. Binnenkort zal het binnenwater van het Marineterrein dienen als proefruimte voor experimenten met de Roboat.

HELEEN VERSCHUREN

ALS IK SAMEN met Ynse Deinema de lichte ruimte inloop waar een zilvergrijze boot de aandacht trekt, lijkt de Roboat een gewone boot. Op tafels naast de Roboat staan computers. "Tadaa, de scheepswerf van de toekomst", lacht Ynse, die het project Roboat namens het Amsterdam Institute for Advanced Metropolitan Studies (AMS Institute) coördineert. Hij vertelt dat Amsterdam steeds meer inzet op vervoer over het water, een ontwikkeling waaraan de Roboat een belangrijke bijdrage kan gaan leveren. Ynse: "Roboat is een vijfjarig gezamenlijk project van AMS Institute en het Massachusetts Institute of Technology (MIT). Met kleine proefmodellen is getest in een zwembad. Nu is de boot op ware grootte gebouwd: 2 x 4 meter en specifiek ontworpen voor de grachten van Amsterdam."

Wat is de Roboat?

Het bijzondere van de Roboat is dat hij vol zit met innovatieve technologie, waardoor hij autonoom kan varen. Autonoom wil zeggen dat de computer de boot bestuurt middels slimme algoritmes, gevoed door waarnemingen van sensoren op de boot. Er is dus geen bemanning nodig. De boot bestaat uit twee eenheden, de romp, het drijfgedeelte, waarvan de bovenkant een plat dek heeft, en een aparte opbouw. In de romp zitten twee elektrisch aangedreven motoren voor de boegschroeven die zorgen voor de zijwaartse beweging, en twee motoren voor de voorwaartse aandrijving. De boot bestuurt zichzelf door de kracht op de motoren links of rechts te vergroten. In de kiel zit de batterij. Deze aandrijving is al succesvol getest in de Dijkgracht.

Het bijzondere van de romp is dat hij zelfstandig kan functioneren en dat er verschillende opbouwen op kunnen worden geplaatst. Op dit moment zit er een op voor personenvervoer, maar een opbouw met vuilniscontainers is in de maak. Als die afval-Roboat aan de kade ligt, kunnen burgers er hun afval in gooien. Als hij vol is kan een andere Roboat-romp als duwboot fungeren. Hij klikt eraan vast en vervoert de container-Roboat naar een centraal afval punt. Op welke tijd dan ook. Ynse: "De computer maakt 't niet uit hoe laat het is, die vaart wel. De hele operatie is flexibel."



Een neurowetenschapper in de robotica

Ynse Deinema is een enthousiaste verteller. Ik vraag hem naar zijn achtergrond. Verrassend genoeg blijkt hij neurowetenschapper te zijn en bestudeerde hij aanvankelijk gedrag en brein vanuit de biologische invalshoek. Hij ontdekte echter dat zijn interesse niet zozeer in de wetenschap lag maar in technologische innovatie en raakte verzeild in de hoek van robotica. Zo ontdekte hij het project Roboat en AMS Institute. "Als kind was ik al dol op boten en ik dacht: daar moet ik bij zijn. Ik woon in Amsterdam. Dat we nu aan een concept werken om de stad mooier en leefbaarder te maken op basis van een concept van een boot vol met innovatie. Fantastisch!"

De rompeenheten kunnen aan elkaar geklikt ook een podium op het water worden of een brug.

Door middel van een algoritme kunnen de Roboats volledig autonoom losklikken, ergens anders heen varen en daar weer aanklikken. Het klikken gebeurt door een mechaniek aan de zijkanten. Er wordt ook geëxperimenteerd met het draadloos opladen van de batterij. Hiervoor is een laadspool verwerkt in de stootrand. Ynse meent dat Amsterdam echt moet gaan nadenken over oplaadplekken aan de kades. Niet alleen voor Roboats, maar ook omdat in 2025 boten met verbrandingsmotoren de grachten niet meer op mogen, waardoor oplaadstations belangrijk worden.

Sensoren zijn de ogen en oren van de boot

Op de voor- en achterkant van de Roboat zit een lidar (laserradar) die heel snel ronddraait. Hij zendt voortdurend

lichtstralen uit die terugkaatsen van objecten op de route, waardoor de Roboat zijn afstand tot die objecten kan bepalen. Onder de radar zit een camera die objecten waarneemt. De zo verzamelde informatie wordt automatisch verwerkt waardoor de boot zijn koers voortdurend aan de omstandigheden op het water kan aanpassen. Dit systeem zal tijdens de proefvaarten verder worden getest door middel van objecten die in het water gelegd worden, waarbij de complexiteit gaandeweg wordt vergroot. Ook moet de programmatuur leren de informatie van de camera te herkennen als 'dat is een mens, dat een paal'. Hoe meer data er verzameld wordt, ook gezien weer- en lichtcondities, hoe beter dat zal lukken. Ynse "De navigatie- en waarnemingsystemen moeten perfect samenwerken, ook gezien de context: waar vaar ik nu en waar ben ik naartoe onderweg, en wat is dan de beste bijsturing?"

Volgens Ynse gaat een vergelijking met zelfsturende auto's niet één-op-één op. Op de weg zijn er veel meer vaste componenten, zoals wegbelijning. Ook is varen in de stad niet te vergelijken met de autonomie-experimenten met grote containerschepen op zee. "Daar is zoveel ruimte, de stad is krankzinnig complex! We willen ook onderzoeken of de boot sociaal gewenst gedrag kan vertonen bij drukte op

AMS Institute

De Roboat is een product van het op het Marineterrein gevestigde AMS Institute, dat werd opgericht door de Universiteiten van Delft en Wageningen. In het instituut werken binnen- en buitenlandse wetenschappers samen aan oplossingen voor grootstedelijke vraagstukken. De thema's zijn: mobiliteit, energie, klimaatbestendigheid, voedselvoorziening, circulariteit en digitalisering. Onder de naam Marineterrein Amsterdam Living Lab zijn de grond, het water en de lucht van het terrein een plek om te experimenteren en te testen.

het water, zodat de boot meer vaart zoals een schipper dat zou doen. We moeten de technologie nog verder ontwikkelen, volgend jaar Koningsdag zie je de Roboat nog niet op de Herengracht. Maar de ontwikkelingen zijn veelbelovend!"

Meer weten?

www.ams-institute.org en www.living-lab.nl



FOTO'S: BJÖRN MARTENS

Massagepraktijk
Helder & Holistisch

Massages
Lichaamsgerichte therapie
voor ontspanning en bewustwording

Marianne van der Staaij,
Holos ® massagetherapeut
Vergoeding mogelijk via ziektekostenverzekering

Binnenkadijk 151, 1018 ZE, Amsterdam
06 - 294 224 40
info@praktijkhh.nl
www.praktijkhh.nl

CITYSPA

Natuurlijke huidverzorging en verjonging

Netty de Rond - Skin therapist

Czaar Peterstraat 2G
1018 PR Amsterdam

+31 (0)20 66 44 154 info@cityspa.nl
+31 (0)64 19 32 464 www.cityspa.nl

Jij. Wij. Blij.

Vrijwilligers
Centrale
Amsterdam

CentraM

Kies uit meer dan 1000 leuke vrijwilligersklussen in de stad

020 - 530 12 20 | amsterdam@vca.nu | www.vca.nu

DE FEESTDAGEN BIJ

SAGRA FOOD & WINE

VOOR DE BESTE CULINAIRE CADEAUS
Volop keuze in onze showroom boven de winkel

ITALIAANSE WIJNEN
Rood, wit of bruisend

SAGRA CADEAUBON
Het ideale geschenk

Bij besteding van €30 én inlevering van deze coupon een flesje olijfolie ter waarde van €5 cadeau.

Plantage Kerklaan 24
+31 (0)20 320 61 95
ma-vri 11:00 - 20:00
za 10:00 - 18:00

TANGO

gratis proefles

Tango Argentino Amsterdam
cursussen · tangosalons

www.tangoalma.nl

Kerstpakketten voor de Eilanden

Vijfendertig bewoners van de Oostelijke Eilanden werden donderdag 17 december verrast met een Kerstpakket van stichting Curinesa. Sommigen vanwege hun inzet voor hun medebewoners, anderen om hen in deze zware coronatijd een hart onder de riem te steken.

“Het is maar een klein gebaar”, zegt voorzitter Michel Odjo van de stichting, terwijl hij wijst op de dozen die klaar staan om bezorgd te worden. “Maar ik denk wel dat het een erg welkom gebaar is. Als gevolg van de crisis hebben veel mensen in onze buurt het moeilijk. Sommigen zijn hun baan kwijtgeraakt, anderen hebben te maken gekregen met sociaal isolement. Eén buurtbewoner is bijvoorbeeld zelfs al drie maanden het huis niet meer uit geweest. Juist rond de Kerstdagen vind ik het daarom belangrijk om ze op deze manier te laten weten dat ze er niet alleen voor staan. Maar er zijn ook mensen die zich al jaren voor anderen inzetten. Ook zij verdienen wat ons betreft een extraatje als dit.”

De Kerstpakketten-actie is een initiatief van de stichting Curinesa (Cultuur Respect INtegratie binnen de Nederlandse Samenleving), die in 2007 door Michel Odjo op de Eilanden werd opgericht om de samenhang, de leefbaarheid en de integratie in de Nederlandse samenleving te bevorderen. Dankzij bijdragen van verschillende sponsors waaronder ook de gemeente Amsterdam kon een mooi pakket op maat worden samengesteld met verschillende levensmiddelen en voor sommigen ook een warme deken of een bon voor de thuisbioscoop. De pakketten werden in aanwezigheid van gebiedsmakelaar Danny Konings aan de vijfendertig bewoners overhandigd.



Weesperpoes

LEEUEW VAN MOERKERKEN

Op een aantal meter boven de Weesperstraat in de Weesperflat, in de studentenwoonkamer ligt op een oude versleten bank (die waarschijnlijk bier, kots en schurft van alle jaren koestert) een zwart met witte poes te slapen. Deze verdieping is haar huis en alle bewoners zijn haar baasje. Niemand weet wie haar ooit mee naar binnen heeft genomen en wanneer dat was. Ze had ooit een naam, maar die is vergeten. De studenten noemen haar nu: Poes. Ze is de langste bewoner van de verdieping. Studenten wonen er meestal niet langer dan drie jaar en veel blijft er niet van ze over, slechts wat sporen. Bij alle feestjes en avondjes van de laatste jaren was Poes. Het gebeurde in haar woonkamer. Als een echte studentenpoes liet ze zich dan aaien en stoorde ze zich niet aan de harde muziek. Deze verdieping en dit studentenbestaan was haar leven, haar jaloersmakende grot van Plato. Vele avonden zijn in de jaren al vergeten, behalve door haar en door het gebouw. Overal waar je kijkt zie je sporen van een bruisend verleden. In een kastje staat met marker geschreven: Weesperfissa - 2014. Wie daar waren, wat er gebeurde? Geen idee, maar het zal vast leuk geweest zijn. En het afturf-bier zal met flinke mate gevloeid hebben over de meer dan vijftig jaar oude vloer, die nog veel meer feestjes heeft meegemaakt dan Poes. Het plafond staat volgeschreven met namen en er hangen tekeningen en schilderijen aan de muur. Van wie? De muren zijn beschilderd, misschien wel vijftig lagen dik, met verborgen kunstwerken van inmiddels beroemde mensen. Een archeoloog zou prima kunnen promoveren op de Weesperflat. 54 jaar studentengeschiedenis in Amsterdam op dat kleine stukje driedimensionale aarde. Nergens zo goed bijgehouden als in krabbels en krasjes op de muren. Iedereen laat wel iets achter. Een deuk in een paaldanspaal of een stuk ondergoed als wandbekleding. Zo is Poes daar ook ooit achtergebleven, mét naam, vermoedelijk. Maar nu is ze Poes. Er zal geen poes in Amsterdam zoveel baasjes hebben gehad als zij. Poes van de Weesperflat, of De Weesperpoes. Best een mooie naam, eigenlijk.

leeuw1018@gmail.com



GRIP OP UW LEVEN

Steun als het even niet meer gaat

CentraM biedt ondersteuning:

- bij het omgaan met geld(problemen)
- bij het zo lang mogelijk gezond en zelfstandig thuis blijven wonen
- bij problemen in relaties en een veilig thuis
- voor mantelzorgers

CentraM ondersteunt en verbindt bewoners en geeft informatie & advies. U kunt altijd gratis bij CentraM terecht, een verwijzing is niet nodig.



U kunt contact met ons opnemen via:

020-557 33 38 • tussen 9 en 12 uur.

U kunt ook langs komen bij een van onze pluspunten in de buurt. Voor meer informatie en adressen kijk op onze website:

www.centram.nl

Van Overloopplantsoen

Stadsdeel Centrum stelt € 35.000 beschikbaar voor een opknapbeurt van het Van Overloopplantsoen. Hiermee komt het stadsdeel tegemoet aan een wens van het Plantage Weesperbuurtoverleg (PWO) dat de 'deplorabele staat' van een deel van het plantsoen begin dit jaar had aangekaart. De klacht betrof met name het kale stuk grond onder de monumentale platanen waar zich lange tijd een boomhut heeft bevonden. Het PWO pleitte voor een grondige opknapbeurt met - waar nodig - schaduwbestendig groen. Uit een bespreking van vertegenwoordigers van het PWO met een ambtenaar van het stadsdeel kwam onlangs echter naar voren dat er nogal wat haken en ogen aan zo'n opknapbeurt zitten. Het voornaamste knelpunt is dat de bomen zo oppervlakkig wortelen dat heel omzichtig met de bodem moet worden omgegaan. Afsproken werd om een gespecialiseerd bureau een boomeffect-

analyse te laten uitvoeren om te bezien welke opties voorhanden zijn. Die opties zullen vervolgens aan buurtbewoners worden voorgelegd.

Namenmonument

De Raad van State heeft eind oktober het beroep van twee bewonersorganisaties tegen de bouw van het Holocaust Namenmonument langs de Weesperstraat ongegrond verklaard. Daarmee staat niets de voortgang van de bouw meer in de weg. Volgens de uitspraak hebben Stichting De Groene Plantage en de Plantage-Weesperbuurtvereniging niet hard kunnen maken dat de gemeente bij het verlenen van de vergunning voor de bouw onrechtmatig zou hebben gehandeld. De Plantage-Weesperbuurtvereniging is teleurgesteld maar zegt te hopen dat de gang van zaken aanleiding geeft tot reflectie op het hele onderwerp herdenken en op de rol die een gemeentebestuur hier zou moeten spelen.

Light Festival

Nadat eerder al was besloten om het Amsterdam Light Festival dit jaar in een sterk afgeslankte vorm te organiseren, heeft de organisatie er in november voor gekozen om het festival helemaal af te gelasten. Zelfs de in het vorige nummer van 1018 aangekondigde beperkte Light Walk rondom het Roeterseiland wordt bij nader inzien vanwege de coronasituatie te riskant gevonden. Amsterdammers kunnen deze winter overigens nog wel lichtkunst in de stad bewonderen, zegt de organisatie. Verspreid over de stadsdelen Noord, West, Centrum en Zuid zullen zeven lichtkunstwerken worden geplaatst. Afbeeldingen van de kunstwerken en de verhalen erover, verteld door de Vlaamse presentator Lucas de Man, zullen worden gepubliceerd op de sociale media van het Light Festival.



Marineterrein 1

Deze maand hebben omwonenden opnieuw hun mening kunnen geven over de toekomst van het Marineterrein. Die mogelijkheid was er ook al in 2017, maar op dat moment was het uitgangspunt nog dat de marine het terrein volledig zou verlaten. In 2019 heeft het Ministerie van Defensie echter aangegeven het gebied voor een kwart te willen blijven gebruiken. In de hoek tussen de Piet Heinkade en de Kattenburgerstraat zal een kazerne worden gebouwd met aangrenzend een sportveld, zo blijkt uit een in de buurt verspreide informatiekraant. Buiten defensie-uren kunnen ook Amsterdammers van het sportveld gebruik maken. De resterende dertien hectare van het Marineterrein gaat ontwikkeld worden als 'stedelijk innovatiegebied'. Er komen achthonderd woningen met een bouwhoogte van gemiddeld dertig meter met daartussen enkele torens van vijftig meter. Om het stedelijk karakter van het gebied te benadrukken komen de woonblokken aan straten te staan die uitlopen op een wandelboulevard langs het water. De verwachting is overigens dat de nieuwbouw op z'n vroegst in 2026 kan beginnen. Kijk op: www.marineterrein.nl/praat-mee.

Marineterrein 2

In een reactie heeft het buurtplatform Kattenburg/Marineterrein begin december laten weten niet geluk-

kig te zijn met de plannen. Met name de bouw in stroken wordt door de bewonersorganisatie van de hand gewezen als niet passend bij de sfeer van het Marineterrein. Ook vindt het platform dat het gemeentevorstel te weinig ruimte biedt voor openbaar groen. De buurtbewoners hebben een alternatief stedenbouwkundig ontwerp voor het gebied laten maken. Centraal daarin staat een park dat grenst aan het geplande sportveld. Rondom dit park is naar de mening van het buurtplatform voldoende ruimte voor de geplande 800 woningen. Die zullen niet in strakke straten, maar in een paviljoenachtige opzet over de ruimte worden gespreid. Ook is er in het buurtvoorstel meer aandacht voor sociaal-culturele voorzieningen voor de buurt en voor betere verbindingen tussen het Marineterrein en het naastgelegen Kattenburg. Het buurtplatform gaat zijn alternatief op korte termijn aan het gemeentebestuur aanbieden.

Twee voor Twaalf

Micha Mos, een van de drie bestuurders van stadsdeel Centrum, en Raphaël van Kraaij, tot voor kort lid van de stadsdeelcommissie Centrum, hebben op 20 november succes geboekt als deelnemers aan de tv-quiz Twee voor Twaalf. In drie rondes bleek de combinatie van een Groen Linkser en een VVD'er onverslaan-

baar in de quiz, waarin het zowel draait om parate kennis als om het vermogen om snel informatie te halen uit een reeks naslagwerken. De overwinning leverde de twee stadsdeelpolitici bruto ruim 8000 euro op. Zij deelden mee een deel van dit bedrag te zullen schenken aan het Stoelenproject, een gratis avond- en nachtopvang voor daklozen in Amsterdam.

Oosterkerk

Stichting Stadsherstel ziet er geen heil in om de Oosterkerk na aankoop te verhuren aan de Protestantse Kerk Amsterdam (PKA). Dat heeft zij de stichting Oosterkerk en buurtorganisaties die van de kerk gebruik maken begin december laten weten. Met name om financiële redenen gaat de voorkeur van Stadsherstel uit naar verhuur aan het Balletorkest. Zoals in ons vorige nummer werd gemeld, zal dat een stevige verbouwing van het interieur van de kerk met zich meebrengen. Ook dreigt daardoor het huidige gebruik van de kerk voor buurtactiviteiten in het gedrang te komen. Om die reden gaf de buurt de voorkeur aan de PKA als huurder. De enige hoop van de buurtorganisaties is nu nog dat de politiek het al jaren oude besluit om de kerk te verkopen wil heroverwegen zodat de huidige situatie met de stichting Oosterkerk als beheerder kan worden voortgezet.

Knip Weesperstraat

De veelbesproken knip in de Weesperstraat gaat volgend voorjaar geen acht maar slechts zes weken duren. Ook wordt de afsluiting van de weg tussen 23.00 en 6.00 uur onderbroken om nachtbussen en taxi's niet nodeloos te hinderen. De Amsterdamse gemeenteraad nam eind november met ruime meerderheid twee moties van deze strekking aan van de hand van D66-raadslid Jan-Bert Vroeghe.

Voor meer nieuws uit 1018: www.buurtorganisatie1018.nl/nieuws



FOTO: BRUNO VAN MOERKERKEN

Henriëtte Pimentel: een kordate vrouw met hart voor kinderen

Afgelopen maand verscheen een biografie over Henriëtte Pimentel, geschreven door Esther Shaya en Frank Hemminga. Haar verhaal is bekend, ze was de directrice van de crèche tegenover de Hollandsche Schouwburg, waar joodse kinderen verbleven in afwachting van hun deportatie. Samen met Walter Süskind en vier verzetsgroepen wist zij zo'n zeshonderd kinderen uit de crèche te smokkelen. Het bijzondere is dat in deze biografie ook haar vooroorlogse leven wordt belicht. Een leven dat zich voor een groot deel in de Plantage-Weesperbuurt heeft afgespeeld.

TITIA KOERTEN

IK SPREEK ESTHER Shaya in de lobby van het hotel dat ze samen met haar man en zoons runt, in het centrum van Amsterdam. Zij is daarnaast schrijfster en doet veel archiefonderzoek. Ze werkt ook voor de stichting Joodse Huizen: "Wij brengen ieder jaar een boek uit met verhalen. We leggen daarbij liever niet de nadruk op wat de bewoners van die huizen in de Tweede Wereldoorlog hebben meegemaakt, maar wij zeggen altijd dat we de joodse gemeenschap van Nederland willen herdenken door de verhalen over hun vooroorlogse leven te vertellen."

Hoe kwamen jullie op het idee om samen dit boek te schrijven?

"Mijn co-auteur Frank Hemminga is de zoon van Gea Venema, een niet-joodse medewerkster van de crèche, en hij wilde graag dat er een boek kwam over Henriëtte Pimentel. Over al die andere personen, over Süskind, Sieny Kattenburg, Betty Oudkerk en de betrokken verzetsgroepen was al vaak geschreven, maar over Henriëtte niet. Zij heeft eigenlijk niet de eer en erkenning gekregen voor haar rol. Wat mij opviel was dat zij in het hele verhaal over de crèche vooral een bijfiguur leek, en dat vond ik niet terecht. Vervolgens vroeg de uitgever mij om het vooroorlogse leven van Pimentel in kaart te brengen. Ik vond wel dat er dan ook materiaal voorhanden moest zijn, anders voegt zo'n boek niet veel toe aan een verhaal dat al bekend is. Maar al vrij snel werd duidelijk dat er heel veel informatie was, en toen heb ik 'ja' gezegd."

Jullie hebben elk afzonderlijke delen van haar leven belicht?

Ja, het boek is opgedeeld in drie delen. Het eerste deel, mijn deel dus, gaat over het leven van Henriëtte Pimentel van voor de oorlog, haar jeugd en haar carrière en eindigt bij het laatste interview dat ze gaf, in 1940. Dan komt het deel over de oorlog, en de plek van de crèche in het wetsmokkelen van de joodse kinderen, dat is door Frank geschreven. Dan is er nog een deel drie, dat is maar heel kort, dat gaat over hoe het na de oorlog verder is gegaan met de crèche. Het eindigt dan met de opening van Huize Henriëtte in 1950, het kinderdagverblijf dat naar haar is genoemd en dat in 2006 moest sluiten."

Hoe ben je te werk gegaan?

"Ik wilde weten hoe heeft ze geleefd, hoe bracht ze haar vrije tijd door en wat heeft ze betekend voor kinderen. Ik heb geprobeerd dat dus boven water te krijgen. Ze heeft door de jaren heen aardig wat interviews gegeven, dus daar kon ik heel wat informatie uithalen. Verder heb ik heel veel archieven en eerder gepubliceerd materiaal geraadpleegd en daarnaast ook veel mensen geïnterviewd."

Je ontdekte dat Henriëtte op verschillende adressen in deze buurt heeft gewoond. Waar precies?

"Henriëtte was mede-oprichter en directrice van Fröbelschool 'Cornelia', een schooltje voor kleuters. Dat zat op de Sarphatistraat 115 (nu 141). Een schooltje voor de wat rijkere kinderen. Er is een artikel van Eli d'Oliveira uit 1908, waarin hij vertelt hoe hij op een dag 'toevallig' in de Sarphatistraat allerlei mensen bij nummer 115 naar binnen ziet kijken. Hij ziet dan Henriëtte Pimentel die rustig met de kleuters aan het knutselen is. Hij gaat een maand later nog eens langs, krijgt een rondleiding en is erg onder de indruk van wat hij aantreft. Bewaarscholen waren in zijn eigen jeugd namelijk vreselijk en dit schooltje was qua sfeer zo anders dan zijn jeugdherinnering, dat hij een lovend artikel schreef."

Henriëtte had haar schooltje vernoemd naar Cornelia de Jong, onderwijzeres aan de Sarphatisschool, die zij zag als haar mentor en haar grote voorbeeld als het ging om onderwijsvernieuwing. Ze ontwikkelde ook haar eigen onderwijsmethoden. Ze leerde de kleuters tellen met twee bedjes en tien poppetjes, in plaats van met een telraam.



COLLECTIE JOODS HISTORISCH MUSEUM, INV. A4050.

Ze schafte meubilair aan op kleuterformaat en als ze dan samen at met de kinderen dan zat ze zelf ook op zo'n klein kinderstoeltje aan tafel."

Hoe lang heeft ze aan deze school gestaan?

"De fröbelschool sloot rond 1913 vrij abrupt de deuren. Ze is plotseling gestopt, midden in het schooljaar. Het is onduidelijk wat er toen is gebeurd. Daarna schreef ze zich in voor een verpleegstersopleiding bij het Wilhelmina Gasthuis. De foto op het boekomslag is de pasfoto op haar aanmeldingsformulier. Ze begon in 1915 aan de opleiding, maar moest deze al na een maand of vijf staken door ziekte. Waarschijnlijk heeft ze tuberculose gehad. Ik vond namelijk een brief waarin ze schrijft dat ze zeven maanden



COLLECTIE JOODS HISTORISCH MUSEUM, INV. A4050.

Henriëtte Pimentel met haar hondje Brunie, omstreeks 1930-1935

Zuigelingengymnastiek, jaren '30.

plat heeft gelegen. Ze kon haar opleiding in ieder geval niet voortzetten, want verpleegsters moesten sterk en gezond zijn. Dan volgt er een tamelijk onrustige tijd, waarin ze eigenlijk geen vast adres heeft. Ze is een tijd gouvernante in Bussum, maar verblijft ook regelmatig bij haar moeder, die op de Sarphatistraat woont. Ze is in deze tijd ook politiek actief; ze zet zich in voor het vrouwenkiesrecht en is lid van de Algemene Nederlandse Vrouwen-Organisatie (ANVO).

Hoe kwam ze uiteindelijk bij de crèche terecht?

"Pas in 1926, als Henriëtte wordt aangenomen bij de crèche van De Vereniging Zuigelingen-Inrichting en Kinderhuis, heeft ze voor het eerst weer een serieuze baan en kan ze een dienstwoning betrekken. De crèche, die in 1906 is

Iedere vrijdag en zaterdag
van 16.00 tot 19.00

OESTER HAPPY HOUR

6 fines de claire € 9,-

**FRANK'S
SMOKE HOUSE**
DELI | CAFE | RESTAURANT

Oostenburgervoorstraat 1, Amsterdam

Tabakshop Weesperplein

Cold drinks
Stamps
Cosmetica

Re-Pear

Telefoonreparatie
Originele onderdelen
Gratis leentostel

*Uw tijd is geld waard, uw toestel wordt
gerepareerd en klaargemaakt terwijl u wacht!*

Sarphatistraat 65, bij Weesperplein

7 dagen in de week geopend van 07:30 - 19:30



BERT FAAS
"INLIJSTERIJ"

- Moderne en klassieke lijsten op maat in aluminium en hout
- Ornamentlijsten
- Ophangsystemen
- Indien gewenst inlijstwerk gratis bezorgd

PLANTAGE KERKLAAN 4 sous
Tel.: 020-4284049

info@deinlijster.nl www.deinlijster.nl

Shiatsu-massage

Koen Tangelder
Shiatsu en Lichaamswerk

*Bij diverse lichaamklachten,
stress en burn-out * Acupunctuur*

Praktijk De Kadijk
Laagte Kadijk 41
www.koentangelder.nl
Tel. 020 6 270 709 / 06 83 990 992

ROOSHERT UITVAARTBEGELEIDING

flexibel, liefdevol, vindingrijk



www.rooshert.nl 06 24282782
uitvaartvernieuwer sinds 2009

EEN SWITCH NAAR EEN ANDER VAK

Robert Ploem

arbeidscoach & loopbaanbegeleider



Voor een goede balans
tussen werk en privé
www.matrix-consultants.nl
Alexanderkade 14d

TAIJI QUAN & QIGONG

Traditionele Chinese bewegingskunst
voor een goede gezondheid en balans.
Effectief tegen o.a. stress, rsi, hoge
bloeddruk, stramme gewrichten.
Les van grootmeester Fei BaoNong.
Gratis proefles op wo. 6 en 13 januari
om 19.00 uur. Verhinderd? Daarna
bent u ook welkom. De kleine Boe-
school, Kleine Wittenburgerstraat 100
Amsterdam.
Info: Ada 06-51564482
www.longtengtaiji.com



ACUPUNCTUUR MESOLOGIE

Paul Horsthuis
Czaar Peterstraat 107
www.maac.nl
020-4205441



Even de stad uit?
Lekker uitwaaien aan zee?!
Buurtgenoot verhuurt mooi vakantiehuis.
VILLAAMONRA.NL

PRAKTIJK DE KADIJK



- Fysiotherapie
- Manuele therapie
- Bekkenbodetherapie
- Oedeemfysiotherapie
- Acupunctuur
- Shiatsu en lichaamswerk
- Adem- en ontspanningstherapie
- Oncologische revalidatie

Alle therapeuten voldoen aan de kwaliteitseisen van zorgverzekeraars
Ook fysiotherapie na 18.00 uur mogelijk

Laagte Kadijk 41, 1018 BB Amsterdam
Anmelden via: 020 6261836 of www.praktijkdekadijk.nl

begonnen aan de Rapenburgerstraat, was eind 1924 naar de Plantage Middenlaan nummer 25 (later 31) verhuisd. De vereniging had minimaal één arts in het bestuur. Deze arts controleerde de gezondheid van de kinderen en die van de verzorgsters. Elk kind kreeg een eigen voedings-schema, gebaseerd op het aantal calorieën dat het per dag binnen zou moeten krijgen. Henriëtte stond dagelijks in de ontvangstruimte, achter een hekje, nam elk kind in ontvangst en controleerde vervolgens of het luizen had of een besmettelijke ziekte. Als dat het geval was, moest het kind weer mee naar huis. Snotneusjes werden afgeveegd met een vloeipapiertje in plaats van een stoffen zakdoek en dat werd meteen na gebruik weggegooid. Als de kinderen buiten hadden gespeeld, konden ze bij kraantjes buiten hun handen wassen, zodat het zand niet mee naar binnen kwam."

Dat klinkt voor die tijd erg modern.

"Dat was het zeker. Wat ik zelf heel verrassend vond, was dat de verzorgsters gymnastiek oefeningen met de baby's deden. Veel kinderen hadden - doordat ze opgroeiden in smalle stegen met weinig zonlicht - rachitis, oftewel de Engelse ziekte. Dhr. Reteig, een Surinaamse gymnastiekleraar, gaf instructies over hoe er met de baby's oefeningen moesten worden gedaan, zodat de lichamelijke afwijkingen konden verbeteren. Reteig gaf ook instructies voor de grotere kinderen: een verzorgster sloeg dan de maat met een tamboerijn en dan moesten de kinderen in de maat lopen en oefeningen doen. Er werd zoveel mogelijk buiten gespeeld, want daglicht was belangrijk. Als het weer het toeliet, werd er ook buiten gegeten. De crèche mocht ook gebruik maken van een deel van de tuin van de Hervormde Kweekschool."



Esther Shaya en Frank Hemminga: *Wacht maar, Het veelbewogen leven van Henriëtte Pimentel*, Amphora Books, 2020.

Bedacht ze dit allemaal zelf?

"Ja, dat denk ik wel. Samen met huisarts Johanna Aronsohn, die ongeveer tegelijk met haar in dienst kwam, zette ze een interne opleiding voor kinderverzorgsters op. Ze begonnen met een cursus kinderverzorging, lessen over kinderziekten en de ontwikkeling van kinderen. Henriëtte gaf les in fröbelwerkjes, knutselen en kinderspel. De cursus groeide uit tot een volwaardige tweejarige opleiding, dat was voor die tijd echt ongekend. Deze opleiding was heel vooruitstrevend en de crèche en Henriëtte Pimentel kregen hiermee internationale bekendheid. Vanuit de universiteit in Frankfurt kwamen ze naar de crèche op werkbezoek om inspiratie op te doen. Dat weten we omdat het gastenboek van de crèche bewaard is gebleven. Ook koningin Wilhelmina, prins Hendrik en prinses Juliana brachten in mei 1930 op uitnodiging een bezoek aan de crèche. Waarschijnlijk had het bestuur zelf in 1927 een uitnodiging gestuurd."

Hoe was ze als leidinggevende?

"Ze was echt een hele warme leidinggevende. In de crèche lunched ze altijd samen met de kinderverzorgsters. Die aten in twee ploegen, zodat ze in alle rust konden eten en beide keren zat Henriëtte er dan bij. Gewoon, om bij te kletsen en in contact te blijven met haar personeel. Ze trakteerde haar personeel ook elk jaar, als beloning voor het harde werk, op een dagje strand."

Is er iets van haar gedachtegoed bewaard gebleven?

"Henriëtte schijnt in Westerbork in ieder geval één brief te hebben geschreven met instructies over hoe na de oorlog de crèche opnieuw moest worden opgezet. Bij de opening van 'Huize Henriëtte' in 1950, refereerde de burgemeester in zijn toespraak daaraan. Ze had voor de oorlog een niet-joodse adjunct-directrice, Jeanne Burghoorn, die tijdens de oorlog uit dienst moest. Ik denk dat het logisch is dat ze die brief dan naar haar heeft verstuurd, maar dat blijft gissen, want we zijn tot nu toe een dergelijke brief niet tegengekomen."

Hebben jullie bij jullie onderzoek nog nieuwe informatie gevonden?

Ja, we weten dankzij de aantekeningen van de moeder van Frank dat Henriëtte de kans kreeg om onder te duiken, maar ze wilde dat niet, ze wilde voor de kinderen blijven zorgen. Eigenlijk stond vanaf haar zestiende, toen ze aan haar opleiding als onderwijzeres aan een bewaarschool begon, haar hele leven in het teken van werken met kinderen, dat was echt haar passie. Haar credo was 'wees kind met het kind'; dat hield ze haar personeel voor en zelf heeft ze er haar hele leven naar gehandeld." 🐦

DAVID ELDERS
begrafenis & crematie

uitvaartcentrum
tegenover de nieuwe ooster

020 6252201
kruislaan 235 amsterdam
www.uitvaartcentrumelders.nl

Dementiëdeskundige Jos Cuijten
voor ondersteuning bij dementie

06 12 59 74 82

j.cuijten@upcmail.nl

www.fortia.nl

Auteur van het boek "Is dementie erg?"

rust
ontspanning
beweging

Yogales & Ademcoaching

- ▶ alle leeftijden
 - ▶ kleine groepen
 - ▶ persoonlijke begeleiding
- LOCATIE Luce
Nwe Keizersgracht 58
- INFO & AANMELDEN
06 11 36 04 84
marietb@xs4all.nl

MARIETBAKKER.NL

Praktijk voor Fysio- en Manuele Therapie

GoFysio

- Fysiotherapie
 - Manuele therapie
 - Dry-needling
 - Fascie-therapie
- Behandeling van nek-, schouder- en armklachten, hoofdpijn en duizeligheid.

Valkenburgerstraat 188 E
020-6183578
www.gofysio.nl
contact@gofysio.nl

Ruisend lommer
remedie tegen dorst
en kommer

EIK & LINDE

Café „Eik en Linde“

Eik en Linde Plantage Middenlaan 22A, 1018 DE Amsterdam
tel: 020 6225716 ook zaalverhuur
www.eikendelinde.nl

danes en heren kapsalon
met zonnebank!

TANJA'S Haarmode

U kunt bij ons online uw afspraak maken
www.tanjashaarmode.nl

Oostelijkegracht 39
1018 NB Amsterdam
(020) 4297443
info@tanjashaarmode.nl

donderdag t/m zaterdag 8.30 tot 17.00 uur
zondag t/m woensdag 18.00 tot 20.30 uur
vrijdag 8.30 tot 19.00 uur
maandag 8.30 tot 16.00 uur alleen op afspraak

KAPSALON,
HAARWERKEN
& PRUIKEN

HADDERS & WIELEN
Vof

TUIN

- ONTWERP & ADVIES
- AANLEG
- ONDERHOUD
- ALLE BESTRATINGEN

Ook: ekologische tuinaanleg - schaduwtuinen
kleine tuinen - bijzondere sierbestratingen -
onderhoudscontracten

Sarphatistraat 560, 1018 AV Amsterdam, 020-6268480

Uitgepraat bij de GGZ.

Wat nu?

Je draait rondjes
in je hoofd, maar een
oplossing *bedenk* je niet.
Ga naar je lijf.
**Dat weet meer
dan je denkt.**

Mijn Vierkante Meter

Body/mind
Systemisch werk
Co-counselen

www.mijnvierkantemeter.org
06 20829560

Eilandjes is een niet-commerciële
rubriek voor kleine advertenties
en oproepen. U kunt uw tekst van
maximaal 150 tekens mailen naar
advertenties@1018magazine.nl.
De prijs is € 10,18 per plaatsing.

Eilandjes

Natuurkunde, scheikunde en
Wiskunde B bijles aan huis in deze
buurt of via Google Meets. Niveau
mavo/vmbo 1-4, havo 1-5, vwo 1-4.
€ 12,50 per uur. Whatsapp 06 250 42 240

Buurtbewoners opgelet! Wil jij een
mooie nieuwjaarswens projecte-
ren op de kerk op 9 januari 2021?
En wil je meedenken over 350 jaar
Oosterkerk? oosterkerk-
amsterdam.nl/lichtpost

1018 laat uit

JANNELIES POELSTRA

Wurst, doxiepoo

Aan de Nieuwe Prinsengracht staan de Britse expat
Tara Dougal en haar hondje me buiten al op te wachten.
Ik herken de kortpotige rossige Wurst van de foto bij
Tara's mail die - heel opmerkelijk - in het Engels was.
Voer genoeg voor een kennismaking.

"Do you really read our magazine 1018?", vraag ik verbaasd.
Tara begrijpt wel Nederlands maar het spreken blijft een
struikelblok. Onze buurtglossy is voor haar uitstekend ma-
teriaal om het Nederlands bij te houden en de buurt beter
te leren kennen. Ook Wurst is goed voor de integratie, zo
bleek toen ze haar tweeënhalf jaar geleden als pup kregen
en bij het uitlaten heel snel meer buurtgenoten leerden
kennen. Tara kwam vijf jaar geleden samen met haar part-
ner naar Amsterdam voor haar werk bij een internationaal
evenementenbureau. Nu ze vanwege de coronamaatregelen
veel thuis werkt, laat ze Wurst vaker uit.

"Wurst as in German for sausage?" Nu het ijs gebroken is, durf
ik wel. Het valt niet te ontkennen dat haar viervoeter met
langgerekt lijfje op een worstje lijkt. Ze lacht: "Ja, we heb-
ben voor het Duitse Wurst gekozen, want het Nederlandse
Worst is in het Engels de overtreffende trap van bad, wat
slecht betekent." Wurst is geen rashond maar wat men wel

een doxiepoo noemt: een kruising tussen een dachshund, of
teckel, en een poedel. Tara: "Grappig is dat ze als pup hele-
maal niet die rossige poedelkrulletjes had, maar juist een
donkere teckelvacht. Het nadeel van dit modelletje is dat
haar buik - zo laag bij de grond - snel vies wordt en we haar
vaak in bad moeten doen." Vlak bij de Hortus banjert
Wurst lekker door de herfstbladeren in het verlaten J.W.
van Overloopplantsoen. Vraagt u zich af welke belangwek-
kende rol J.W. van Overloop in onze geschiedenis heeft ge-
speeld? Na even googelen blijkt hij een buurtbewoner te
zijn geweest die in dit parkje dagelijks de duifjes voerde.

We verlaten dit plantsoen voor het illustere Wertheimpark
op zoek naar een speelkameraadje voor Wurst. Maar ook
daar is geen hond te bekennen. Gelukkig schijnt het herfst-
zonnetje aangenaam, dus besluiten we via het Entrepot-
dok nog even het uitlaatveldje bij de Oranjekazerne aan
te doen. Daar is meer reuring: terwijl Tara en ik kletsen
met het baasje, kan haar doxiepoo nog even dollen met
een labradoedel. 🐾

Wilt u ook een keer met ons uw hond - of ander
huisdier - uitlaten? Mail de redactie van 1018:
redactie1018@gmail.com

FOTO: BJÖRN MARTENS

Pastéis de Nata

ROB ZWETSLOOT

In 1018 stikt het van de horeca. Restaurants en cafés met dranken en gerechten uit alle hoeken van de wereld. Heerlijkheden waarbij het water je door de mond loopt als je er alleen al aan denkt. Voor al die 'horecaffers' is het echter een droef jaar met al die coronamaatregelen. In gedachten ween ik met ze mee en voel ik de pijn.

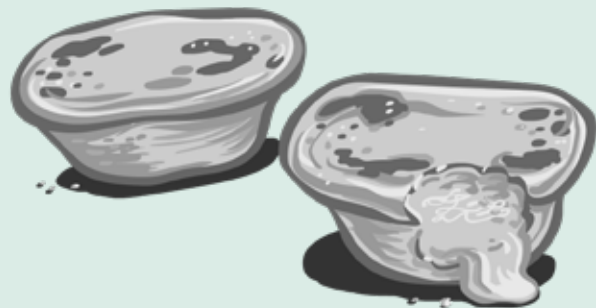
Om toch nog een beetje omzet te halen veranderen ze in cateraars, winkeliers en afhaalzaken, soms met verrassende gevolgen. Voor mij dan.

Laatst passeerde ik zo'n zaak tegenover de ingang van de Artis, waar nu pastéis de nata werden verkocht. Mijn hart maakte een sprongetje! Pastéis de nata, ook wel Pastéis de Belém genoemd.

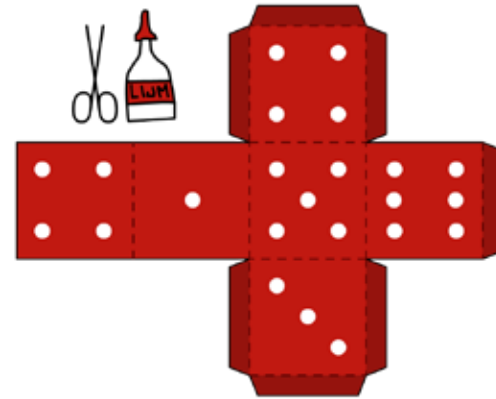
Een heerlijkheid uit Portugal, een land waaraan ik vele malen een genoeglijk bezoek bracht, en dan me dagelijks liet verleiden om deze lekkernij vergezeld van een kopje koffie te nuttigen. Maar ook stroomde er een geluksgevoel door mijn aderen bij het vooruitzicht binnen vijf minuten deze smaaksensatie weer in mijn mond te voelen. Even later zat ik in het Wertheimplantsoen – om het een park te noemen is immers een beetje overdreven – en genoot intens van deze in bladerdeeg gehulde traktatie. Mijn dag kon niet meer stuk.

Daarna, nagenietend, vroeg ik me af waarom deze pastéis niet rijkelijk vertegenwoordigd zijn in de lokale supermarkten. Af en toe zie je er wel eens een enkele verdwaalde pastéis de nata in de schappen, maar die zijn, begrijpelijk overigens, dan weer snel verdwenen. Waarom is er geen ruimer aanbod van dit product, dat het geluk in de buurt aanzienlijk zal verhogen, want wie er eenmaal een heeft geproefd is er gegarandeerd verslingerd aan. Het schijnt nog gezond te zijn ook, en de omzet in de winkels kan verder omhoog. Wat je noemt een win-winsituatie. Dus, winkeliers: aan de Pastéis de Nata!

Liefst vandaag nog... 🍩



ILLUSTRATIE: ERIK VAN OPHEM



- 6** NEEM EEN SLEETJE EN GLIJ VERDER NAAR 12!
- 19** HORECA IS HELAAS GESLOTEN, EEN BEURT OVERSLAAN.
- 31** JE ZIT IN DE PUT... BLIJF RUSTIG ZITTEN TOT EEN ANDERE SPELER JE EEN ZETJE GEEFT.
- 42** MILDE KLACHTEN: TERUG NAAR 37 VOOR EEN TEST!
- 52** IN QUARANTAINES: BLIJF 2 BEURTEN BINNEN!
- 58** GESMOLTEN: TERUG NAAR HET BEGIN..
- 63** JE HEBT HET GEHAALD! GEWONNEN! (DE WINNAAR TRAKTEERT)



1,5m

1,5m

1,5m

1,5m

ONTWERP EN ILLUSTRATIE CORONA-BORDSPEL: ERIK VAN OPHEM



QUARANTAINEBUBBEL-BORDSPEL!



HÉT GEZELLIG-SAMEN-INT

Buurtpuzzel en Prijsvraag #40

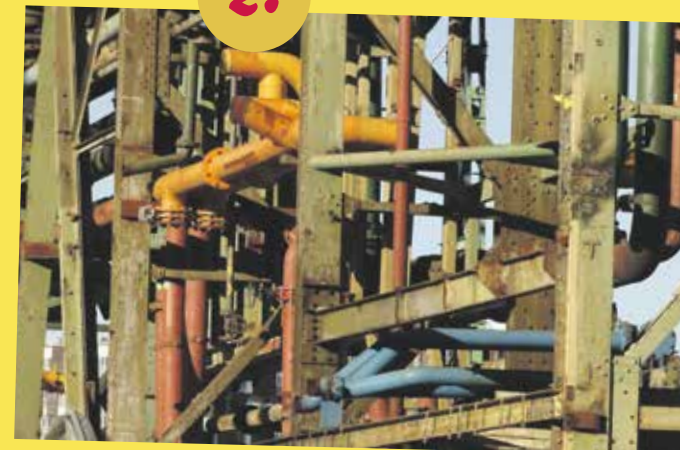
DOOR: BRUNO VAN MOERKERKEN

Elk nummer gaan wij dwars door de buurt en dagen u uit te zoeken naar drie uitgelichte plekken, objecten, doorkijkjes, versieringen of andere details. Herkent u deze plaatsen?

1.



2.



Prijsvraag

In het volgende nummer van 1018-Magazine wordt het antwoord gegeven. In de tussentijd heeft de lezer de gelegenheid het goede antwoord in te zenden naar buurtpuzzel@1018magazine.nl. Uiterste inzenddatum is vrijdag 22 januari 2021.

De voorzitter van de jury, Pietro Crespi, zal op basis van juistheid en originaliteit uit de inzendingen een winnaar kiezen. De prijs is een boekenbon van € 20,-.

Kleine lettertjes

Over de uitslag kan worden gecorrespondeerd, maar dat verandert de uitslag niet. Medewerkers van 1018-Magazine en hun huisgenoten zijn van deelname uitgesloten. De winnaar wordt met voor- en achternaam in het volgende nummer genoemd, maar zonder adres. Per jaar kan dezelfde persoon maar éénmaal winnaar zijn.

De prijsvraag van de buurtpuzzel in het vorige nummer (1018-Magazine #39) is gewonnen door Paul Vessies die een leuk gedichtje aan de oplossing wijdde; de boekenbon van € 20,- is inmiddels uitgereikt. Een eervolle vermelding is voor mevrouw Joh. Bierenbroodspot, die eveneens mooie dichtregels instuurde. De foto stelt een tegengewicht van de Pelikaanbrug over de Nieuwe Vaart voor, nabij de Oosterkerk. Er waren vijftien goede inzendingen.

1. Kattenburgerplein.
2. Oostenburgmiddenstraat.



Op deze nachtelijke foto uit 2019 is de oostgevel van de Van Gendthallen te zien, aan de kant van Roest. De hallen zijn niet allemaal tegelijk gebouwd. Vooraan links is de gevel van de Locomotiefstelplaats uit 1903 ontworpen door de twee zonen van A.L. van Gendt. Deze twee broers, J.G. en A.D.N. van Gendt, waren in 1896 als compagnons opgenomen in het architectenbureau A.L. van Gendt. Toen in 1901 hun vader overleed, werd het bureau voortgezet als de Gebroeders van Gendt. Zij gebruikten in hun gevelontwerpen vaak natuursteen zoals ook hier te zien is in de bovenafsluiting van de gevel. In 1909 werd de Locomotiefstelplaats verlengd tot de huidige lengte. Rechts daarnaast de IJzerenconstructiewerkplaats. Deze hal, voorzien van loopkranen, kon in 1905 in Engeland voordelig worden aangekocht door de Nederlandsche Fabriek van Werktuigen en Spoorwegmaterieel (Werkspoor) en werd tussen de bestaande hallen geplaatst. Helemaal rechts aan het water in het donker, staan de drie oudste hallen uit 1898 ontworpen door A.L. van Gendt. 🌟

TEKST: TITUS DEKKER

BEELD: MARIA HEIJDENDAEL

Bron: Gedenkboek samengesteld ter gelegenheid van het vijf-en-twintigjarig bestaan van de N.V. Nederlandsche Fabriek van werktuigen en spoorwegmaterieel, genaamd Werkspoor, Amsterdam, 1 juni 1916.

VERA AMENDE

Kerstmis

Een van de redacteuren van 1018 stelde in de loop van november voor om een speciaal kerstnummer 2020 te maken. Goh, dacht ik, misschien wel een goed idee, een themanummer. Helaas bleek de tijd te kort om het nog voor elkaar te krijgen, maar intussen was ik zelf al gaan nadenken over de vraag voor wie zo iets interessant zou zijn. Is het leuk om te vertellen over mijn eerste bijdrage aan de feestvreugde, dat ik als vier- of vijfjarige van opwinding flauwviel, met mijn gezicht in de brandende kaarsjes voor de kerststal? En dat als op 25 december de schemering viel, vader met een emmer water en een dweil gereed stond bij de dennenboom, waar echte brandende kaarsjes in stonden? Of dat hij zijn altviool tevoorschijn haalde waarbij wij allen bekende kerstliedjes zongen?

Inmiddels hebben we meer dan tachtig jaar lang het kerstfeest gevierd in allerlei verschillende, steeds stillere samenstellingen, misschien zoals velen van ons. Maar gebleven is dat ik

tegen 25 december uit sentimentele overwegingen een kerststalletje tevoorschijn haal. Ik heb het ooit gekocht van iemand die het tijdens haar reizen door Mexico had meegebracht. Alle deelnemers aan het kerstspel hebben het gepaste en het juiste kleurtje, behorende bij het land van herkomst. Als Kerstmis nadert haal ik ze voorzichtig uit het vloeiend papier, herken de beeldjes en verwelkom ze. En ik constateer dat er alweer bijna een – deze keer wel heel vreemd – jaar voorbij is.

Wandeling

Veel anders dan wandelen viel er de laatste maanden niet te verzinnen. Als ik alleen wandel heb ik het gevoel alsof ik een onzichtbare ratel bij me heb, net als vroeger de lepralijders gebruikten om hun medemensen niet te dichtbij te laten komen. Zo wandelen lijkt op een onzichtbare dans voor een onzichtbaar virus. Een vast punt in het weekend was een wandeling met mijn vriend naar de Hortus in de weken dat het weer even kon. Omdat ik mijn handtekening namens alle Vrienden van de Hortus, ik denk 33 jaar geleden, heb gezet op de

overdracht van de universiteit naar de gemeente - die de tuin weer verpachtte aan de Stichting Hortus Botanicus - mag ik graag naar alle vernieuwingen en veranderingen kijken en me daarop verheugen. Door de vereniging Vrienden van de Hortus is de tuin toch een beetje het kind van de buurt gebleven.

Al rondlopend en kijkend valt me ineens een tekst op over een bijzondere boom, de ginkgo biloba, die ik eerder nog niet had gelezen. Verrast door het enorm intrigerende verhaal lees ik: 'Deze Japanse notenboom behoort tot een zeer oude en primitieve groep planten, de Ginkgoales. Deze groep ontstond in het Trias tijdperk - 225-190 miljoen jaar geleden - lang voor het ontstaan van de moderne bloemen en planten. Deze soort is al lang uitgestorven, maar een nakomeling, de ginkgo biloba, is rond 1730 in Europa geïntroduceerd en komt in Oost-China in het wild nog beperkt voor.' Ook de verschrikking van het vallen van de atoombom op Japan overleefde deze boom. Het is wel geen kerstboom, maar toch een boom met een lange geschiedenis. 🍃



FOTO: BRUNO VAN MOERKERKEN

Beestjes in de Buurt #4

TEKST EN BEELD: KAMIEL VAN OPHEM

Rozemarijngoudhaantje

CHRYSOLINA AMERICANA



Waar woont dit beestje?

Deze beestjes wonen bijna hun hele leven in de kruidenplanten waar ze van eten.

Wat eet dit beestje?

De planten die op het menu van deze kever staan zijn geen vreemden, maar gewoon de kruiden uit de kruidentuin. Naast rozemarijn zijn dat ook citroenmelisse, tijm, salie en marjolein.

Wie eet dit beestje?

Door zijn flitsende uiterlijk hebben Nederlandse dieren zich nog niet

massaal durven wagen aan dit glinsterende wezentje.

Is dit beestje gevaarlijk?

Dit insect is absoluut ongevaarlijk voor ons, maar als je de kruiden voor het kerstdiner wilt beschermen, kun je ze gewoon uit de plantjes halen en even verderop weer neerzetten.

Heeft dit beestje iets speciaals?

Deze beestjes zijn zo glimmend, rond en kleurrijk dat je ze zo in de kerstboom zou hangen. 🍃

Mantelzorgnieuws Centrum

Hulp in de laatste levensfase bij u thuis

Mensen die oud of ernstig ziek zijn en weten dat het einde in zicht is, willen de laatste levensfase meestal het liefst in hun eigen vertrouwde omgeving doorbrengen. Alleen, of verzorgd door partner, familie en/of vrienden. Naast hulp van thuiszorg en de huisarts, is er vaak meer ondersteuning nodig om dat mogelijk te maken.

Als de zorg te zwaar wordt

Mantelzorgers beginnen vaak vol goede moed aan de verzorging van hun naaste, voor wie het levenseinde nabij is. Die zorg thuis kan moeilijk en zwaar zijn. Probeer te voorkomen dat u overbelast raakt. Het is belangrijk om tijdig hulp te vragen en de zorg met anderen te delen.



Hulp vragen

Het kan een hele opluchting zijn als iemand een aantal praktische taken van u overneemt, zoals boodschappen doen, een klusje in huis of administratieve hulp. Schroom niet om hulp te vragen. Mensen willen vaak graag helpen. Ook zijn er diverse voorzieningen waar u gebruik van kunt maken zoals boodschappenhulp, klussendienst, schoonmaakhulp en maaltijdservice. Neem voor meer informatie hierover contact op met het Sociaal Loket of Centram (zie gele kolom) of kijk op www.amsterdam.nl/zorg

Zorgverlof

Als u een baan heeft, kunt u met uw werkgever overleggen of u het tijdelijk wat rustiger aan kunt doen en zorgverlof opnemen.

Een vrijwilliger bij u thuis

Er zijn voor een ander, daar staan de vrijwilligers palliatieve zorg van Markant voor. De vrijwilligers hebben een speciale training gehad. Ook in deze coronatijd kunnen zij worden ingezet. Zij kunnen taken van de mantelzorger overnemen, zodat deze even kan rusten, een boodschap doen of iets anders. De vrijwilligers doen geen huishoudelijk werk maar houden de zieke gezelschap, geven persoonlijke aandacht, gaan met hem of haar wandelen als dat nog kan. De vrijwilliger kan één of meer dagdelen per week komen, zowel overdag, 's avonds als in het weekend. Thuis maar ook in een verpleeghuis of woonzorgcentrum. Online contact of via de telefoon is ook mogelijk. Een indicatie of verwijzing is niet nodig. De hulp is gratis.

Tip

U kunt kosteloos een vrijwilliger aanvragen bij Markant.
Bel: 020 - 886 88 00.

Bent u mantelzorger?

Zorgt u langere tijd voor een familielid of naaste die lichamelijk of psychisch ziek is, een beperking heeft of vergeetachtig is? Dan bent u mantelzorger. Gemeente Amsterdam heeft verschillende voorzieningen voor mantelzorgers en de personen voor wie wordt gezorgd. Kom voor informatie en advies over wonen, zorg en welzijn naar het Sociaal Loket of het spreekuur van Centram.

Sociaal Loket Centrum

Stadsloket Centrum
Amstel 1, ingang Amstelzijde
ma t/m vr 9.00-16.30 uur
alleen op afspraak.
T. 020 - 225 29 16
www.amsterdam.nl/sociaaloket

Centram maatschappelijke dienstverlening

T. 020 - 557 33 38
van 9.00- 12.00 uur
E. info@centram.nl
I. www.centram.nl

Markant, centrum voor mantelzorg Amsterdam/Diemen/Duivendrecht

T. 020 886 88 00
E. info@markant.org
www.markant.org



Tanja Kroezen van Tanja's haarmode: 'Onze specialiteit is een tien-minutenkleuring'

Al meer dan dertig jaar buigt Tanja Kroezen zich aan de Oostenburgergracht met veel toewijding over het haar van haar klanten. In de serie over ondernemers in de buurt nam 1018 een kijkje in Tanja's kapsalon.

ERIK HARDEMAN

ZEWAS PAS 22 toen ze haar zaak in 1989 opende, vertelt Tanja. "Ik had de kapperschool gedaan in de Voormalige Stadstimmertuin, in het gebouw waar Anne Frank nog naar school is gegaan, en daarna was ik gaan werken in een salon in de Celebesstraat. Maar omdat het me daar niet zo beviel besloot ik om, zo jong als ik was, voor mezelf te beginnen. Op een gegeven moment zag ik in de krant dat er een pand aan de Oostenburgergracht te huur stond. Mij zei dat niets, maar mijn man zei: 'Joh, ik ken het daar, want ik heb jarenlang op Kattenburg disco gedraaid. Leuke buurt, we gaan kijken.' Nou, wat we zagen sprak ons aan en we hadden gelijk, want het was een schot in de roos. Vanaf dag één liep het storm."

In die begintijd trok de salon veel klanten die elke week langskwamen, vooral voor wassen, föhnen en watergolven. "En permanenten natuurlijk", voegt zij eraan toe. "Maar die tijd is voorbij. Tegenwoordig is het alles kleurspoelingen en verfbehandelingen wat de klok slaat. Onze specialiteit is een tien-minutenkleuring. Dat is bijzonder, want een haarkleuring moet normaal zo'n dertig tot vijftienveertig minuten inwerken. Ik heb het Australische bedrijf dat die



FOTO: BRUNO VAN MOERKERKEN

kleuring maakt, ontdekt op de Cosmoprof, de grote kappersvakbeurs in Bologna. Het was na 23 jaar wel een stap om te stoppen met een groot bedrijf als L'Oreal, maar ik ben blij dat ik het gedaan heb, want mijn klanten vinden het geweldig."

Het gesprek vindt plaats in een kamertje achter de salon dat vol staat met uit Oost-Azië afkomstige haarwerken, zoals Tanja Kroezen en haar collega's pruiken liever noemen. Voor veel van haar klanten, bijvoorbeeld mensen die een chemokuur ondergaan, is een mooi haarwerk echt een uitkomst, zegt ze, maar soms vraagt ze zich af wat mensen bezielt. "Ooit kwam hier een vrouw binnen met een verwijsbrief van haar huisarts voor een haarwerk. Ze had nog een flinke bos haar, maar, zo zei ze, het was nog maar de helft van wat het geweest was en dat frus-

treerde haar. Normaal volgen wij altijd de aanbeveling van de huisarts, maar ik vond het niet kunnen om kostbaar zorggeld uit te geven aan zoiets overbodigs. Dus ik zei dat ik het niet deed en ik heb meteen de verwijsbrief ingenomen om te voorkomen dat ze ergens anders heen zou gaan. Ze was wel verbaasd, maar ze protesteerde niet en ik heb er nooit meer iets over gehoord."

Corona heeft er bij Tanja stevig ingehakt. "We zijn acht weken dicht geweest en op een gegeven moment dacht ik zelfs even dat het gedaan was met mijn bedrijf. Dankzij de subsidies van de overheid heb ik het net gered, maar het heeft me wel 40.000 euro gekost, mijn pensioenpot is leeg. Gelukkig loopt het nu weer redelijk, al is het nog steeds rustiger dan een jaar geleden. Maar ik ben er nog, dat is het belangrijkste." 🐾

Enkel glas?
Niet van deze tijd!
Doe er wat aan.
!WOON helpt je op weg
www.wooninfo.nl/energie

POPPEKAST OPGEPAST
SPEELT OP PARTIJEN EN KINDERFEESTJES
OA BIJ KOOS KNEUS OF BIJ U THUIS?
WWW.POPPEKASTOPGEPAST.NL

Gitaarles
Bart Rosinga
Rapenburg 51
+31 6 8336 0887
www.bartrosinga.nl

'Ik wil mensen iets laten doen waar ze trots van worden'

Het is nu ruim een half jaar geleden dat een kleine tachtig ongedocumenteerden hun intrek namen in het pand Plantage Muidergracht 14. Vanwege corona is er nog niets terecht gekomen van de plannen voor een uitgebreide kennismaking met buurtbewoners, maar toch is hier en daar al sprake van een aanzet tot wederzijds contact. Een van die initiatieven is de schilder cursus die kunstenaar en buurtbewoonster Irene Hertel op woensdagochtend in het pand verzorgt.

ERIK HARDEMAN

HET IS ELF uur 's ochtends en op een grote tafel in de ontspanningsruimte liggen zes rechthoekige stukken witgemaakt hardboard te wachten op de bewoners die zich voor de schilder cursus hebben aangemeld. Terwijl Irene Hertel paletten met verf klaarmaakt, komen de kunstenaars in spe de zaal binnen, nog wat onwennig want het is pas de tweede cursusdag en verschillende deelnemers

zijn hier vandaag zelfs voor het eerst. Vorige week was de opdracht 'bomen' en de kleurige werkstukken aan de muur maken duidelijk dat de cursisten er met veel enthousiasme aan hebben gewerkt.

Deze week is het thema 'onder water', legt Irene Hertel uit in een fantasievolle mengeling van Nederlands en Engels. "Jullie hebben allemaal een houtskoolstift gekregen. Daarmee gaan we vissen tekenen, heel veel vissen. Daarna gaan we ze met verf inkleuren." Hertel legt uit hoe je eenvoudig een vis tekent - "een vis heeft een staart, een vin, een oog en een mond" - en zet als voorbeeld met een paar snelle lijnen een klassieke vis op papier. Haar voorbeeld slaat aan, want op de panelen op tafel breidt het aantal vissen zich snel uit. Alleen bij de Iraniër KooRoosh gebeurt iets vreemds. "Wat is dat?", vraagt Hertel verbaasd, terwijl ze wijst op de reusachtige vorm die bijna het hele vlak vult. "O, ik zie het al, je hebt een walvis getekend. Goed hoor!" Als alle panelen vol vissen staan, nemen de deelnemers hun palet ter hand om hun houtskoolschetsen te verande-

ren in het evenbeeld van een tropisch aquarium. Hertel, die jarenlang schilderles gaf in een schoolgebouw achter de Oosterkerk en onlangs nog exposeerde in galerie Overstroom aan het Entrepotdok, loopt goedkeurend rond en geeft hier en daar een aanwijzing. Ze vertelt dat het idee voor de cursus haar eigen initiatief is.

"Tijdens een informatieavond vorig najaar vroegen de mensen van de gemeente of er buurtbewoners waren die iets voor de nieuwkomers wilden doen. Er werden wel wat ideeën geopperd, zoals een keertje met een groepje naar Artis gaan, maar ik dacht, het lijkt me zo mooi als we die mensen iets zouden kunnen laten doen waar ze trots van worden. Het zijn mensen die vanwege hun situatie niet mogen werken, en het moet verschrikkelijk zijn om in zo'n gebouw te zitten zonder iets nuttigs te kunnen doen, zelfs zonder iets nuttigs te mogen doen.

"De organisatie was meteen enthousiast", vervolgt Hertel, "want zij zien zelf ook dat de situatie voor de bewoners niet

gemakkelijk is. Ik heb tweehonderd euro gekregen voor materiaal voor een cursus van zeven weken, waaraan vanwege corona niet meer dan zes mensen per keer kunnen meedoen. Voor dat geld heb ik tubes verf, paletten en hardboard gekocht. Ik hoop dat we na die zeven weken een kleine tentoonstelling kunnen houden, waar ook buurtbewoners naar kunnen komen kijken. Dan schenken we een kopje thee met een koekje erbij. Dat moet ook met corona toch kunnen, hoop ik."

Na een klein anderhalf uur is het werk gedaan en ligt er op tafel een fleurig mozaïek van visrijke onderwaterwerelden. Terwijl Irene Hertel de spullen opruimt, loopt Musa uit Gambia rond de tafel. Hij vond het een leuke opdracht en is dik tevreden over wat hij vandaag heeft gemaakt, zegt hij met een brede glimlach. Hij krijgt taalles van een buurtbewoonster en nu is er dan ook de schilder cursus, waar hij heel blij mee is. Volgende week is hij zeker weer van de partij. "Het is heel fijn om iets te hebben om naar uit te kijken." 🌸

'Opvallend hoe positief de reacties in deze buurt zijn'

Ruim een half jaar geleden opende de opvang van ongedocumenteerden aan de Plantage Muidergracht 14 haar deuren. Tot nu toe loopt alles op rolletjes, constateert Paul Doodeman van HVO-Querido, de organisatie die de bewoners begeleidt.

"De eerste maanden zijn we vooral druk geweest met het pand, dat nog wat mankementen vertoonde. Door problemen met de riolering hebben we bijvoorbeeld twee keer een overstroming gehad. Maar alle problemen zijn verholpen en nu gaat het eigenlijk heel goed. De bewoners voelen zich thuis en zijn druk bezig zich op hun toekomst te oriënteren. De bedoeling is dat zij een oplossing voor hun situatie proberen te vinden en in enkele gevallen is dat ook al gelukt. Er zijn een paar cliënten teruggekeerd naar hun land van herkomst, onder wie een man uit Pakistan die al dertig jaar illegaal in Nederland was. Ook zijn een paar cliënten erin geslaagd om alsnog een verblijfsvergunning te krijgen. De aantallen zijn nu nog klein, maar er zit beweging in."

Voordat de opvang openging was er in de buurt wat angst voor problemen, maar in de afgelopen zes maanden is er volgens Doodeman eigenlijk geen serieuze klacht geweest. "Laatst was er een klein incident tussen een cliënt en twee buurtbewoners, maar dat hebben we snel opgelost. We hebben de buurtbewoners een bloemetje gegeven en daarmee was de kous af. Daar staat tegenover dat steeds meer buurtbewoners contact met ons zoeken. Daar zijn we echt heel blij mee. Zo heeft het Plantage Muidergrachtorkest hier voor de lockdown een aantal keer gerepeteerd en als er straks weer meer mogelijk is, komt er ook een koor oefenen. We krijgen ook nog steeds veel spullen. We hebben hier nu een digitale en een echte piano staan en laatst kwam een dame zelfs aanzetten met een sinterklaaszak vol gloednieuwe sokken. Wij vinden het echt opvallend hoe positief de reacties in de Plantage zijn vergeleken met wat wij elders in de stad meemaken. Het is dat corona ons dwarszit, maar anders zou het hier echt bruisen van de activiteiten."



FOTO: BRUNO VAN MOERKERKEN

Adressen

HUIS VAN DE BUURT OOSTELIJKE EILANDEN – DE WITTE BOEI
In de Witte Boei worden verschillende activiteiten georganiseerd voor de buurt, van jong tot oud.
Zie www.huisvdbuurtcentrum.amsterdam

DOCK, DE KRACHT VAN WIJ SAMEN
Welzijnsorganisatie in de buurt. Brengt talenten en mogelijkheden van buurtbewoners samen en ondersteunt waar nodig. Werkt met professionals in en vrijwilligers uit de buurt.

Heeft u een leuk idee voor de buurt, of wilt u weten welke activiteiten er in de buurt zijn. De Buurtwerkers staan graag voor u klaar.
Zie www.dock.nl. Of kijk op de Facebookpagina van de Witte Boei.

PLUSPUNT DE WITTE BOEI
Elke donderdag ochtend, 09:30 – 11:30 uur.
Maatschappelijke dienstverlening. Voor iedereen die vragen heeft over wonen, zorg, welzijn, financiën en zelfredzaamheid kunt u bij de Pluspunten terecht.
Alleen op afspraak: 020-557 33 38.

CENTRAM
Maatschappelijke dienstverlening, individuele mantelzorg en schuldhulp. Op werkdagen telefonisch bereikbaar tussen 09:00 – 17:00 uur op 020-557 33 38.

BURENHULP
Altijd al iets meer willen doen voor de mensen in je directe omgeving, of op zoek naar een helpende hand bij het doen van de boodschappen of het gebruik van apparatuur als computer of telefoon? Meld je dan aan bij Burenhulp.
Hulp vragers en -aanbieders kunnen zich op werkdagen tussen 09.00 uur en 17.00 uur (gratis) aanmelden via 020-557 33 38.

Huis van de Buurt De Witte Boei Stichting !Woon

Brouwerij 't IJ draagt een steentje bij



FOTO: DOCK

Sinds een aantal weken zet het team van Brouwerij 't IJ zich in voor het Buurtrestaurant en de Buurtsoep van DOCK. Het is leuk om wat positieve ontwikkelingen te zien in deze gekke tijd. Wij vroegen vrijwilliger Peter van Brouwerij 't IJ, die helpt bij Buurtrestaurant de Keyzer, om zijn ervaring te delen:

“Daar sta ik dan, rond etenstijd, een verse warme maaltijd in mijn hand, voor een vreemd huis, een naam, bel en geen idee wie er achter de deur staat. Het duurt even, maar als de deur opengaat zie je een glimlach en pretoogjes stralen. Zal niet mijn verschijning zijn, eerder de geurende maaltijd die dit bewerkstelligt. Die opent deuren, een praatje, grap en rol en vooral even een moment van aandacht.

Als gevolg van de coronamaatregelen zijn mijn reguliere werkzaamheden bij brouwerij 't IJ momenteel niet mogelijk. Daarom zet ik mij samen met mijn collega's in, om een steentje bij te dragen aan de mensen die het nu extra hard nodig hebben. Dat voelt goed, geeft energie en je komt op de meest bijzondere plekjes in de stad. Mooi werk, ik zou het iedereen kunnen aanraden.”

De KOPPL

Op zoek naar ondersteuning bij je thuis, bij klusjes, gezelschap of heb je hulp nodig bij toeslagen, administratie of belastingen? Kom dan naar huis van de buurt 'De Witte Boei'. Momenteel hebben we daar een KOPPL zuil, een digitaal systeem om jouw ondersteuningsvraag makkelijk naar de juiste organisatie te versturen. Heb je ondersteuning nodig, kom dan langs of maak een afspraak. We helpen je graag via de KOPPL in de ontvangsthal. Meer informatie: kijk op www.koppl.nl.



Agenda Huis van de Buurt de Witte Boei

U bent iedere maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur welkom bij De Witte Boei. Heeft u vragen over onze activiteiten? Bel dan naar 088 855 5073



MAANDAG

Naaiworkshop: elke maandag 13.00 – 15.30 uur. Kosten: €1,- per keer.
Buurtrestaurant de Witte Boei: om de week op maandag 16.00 uur: Maaltijd afhalen: Kleine Wittenburgerstraat 201
Geef je op via: awijnberg@dock.nl of via 020-6223879. Kosten €2,-
Eilanderkoor: 20.00 – 22.15 uur.

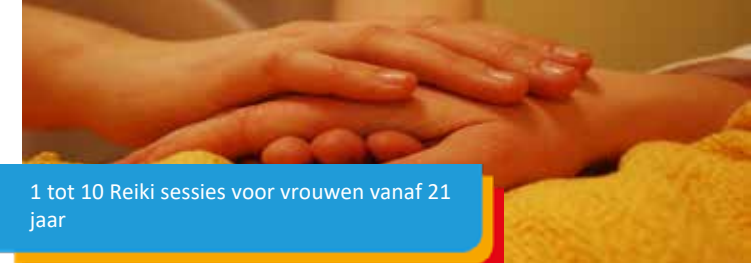
WOENSDAG

Marokkaanse vrouwengroep: 9.00 – 13.00 uur. Max 6 personen.
Buurtrestaurant de Keyzer: om de week op woensdag 17.00 uur: Maaltijd afhalen: Czaar Peterstraat 12
Geef je op via: awijnberg@dock.nl of via 020-6223879. Kosten €2,-
Pluspunt: 17.00 – 19.00 uur. Voor iedereen die vragen heeft over wonen, zorg, welzijn, financiën en zelfredzaamheid kunt u bij de Pluspunten terecht. Alleen op afspraak: 020-5573338.
Repaircafé: Eerste woensdag van de maand (vanaf september) 14.00 – 16.30 uur.

DONDERDAG

Pluspunt: 9.30 – 11.30 uur. Voor iedereen die vragen heeft over wonen, zorg, welzijn, financiën en zelfredzaamheid kunt u bij de Pluspunten terecht. Alleen op afspraak: 020-5573338.

Reiki voor vrouwen



1 tot 10 Reiki sessies voor vrouwen vanaf 21 jaar

Reiki is een Japanse natuurlijke geneeswijze die gericht is op reduceren van spanningen en het op laten komen van diepe ontspanning. Dat gebeurt door toevoeging van energie middels de handen van de therapeut. Reiki is dus geen praattherapie of een vervanging van medische behandelingen. Het kan een goede aanvulling zijn op medische of psychologische therapieën.

De buurtbewoester Sandra heeft een diploma voor Reiki Practitioner en is op dit moment in opleiding tot Paramedisch Natuurgeneeskundige therapeut (HBO) met Reiki als specialisatie. In het kader van het laatste deel van haar opleiding (de behandelmodule) biedt zij op vrijwillige basis Reiki aan om behandelwerkervaring op te doen. Haar doelgroep is vrouwen vanaf 21 jaar. Vrouwen worden 1 tot 10 sessies aangeboden.

Vrouwen hoeven geen klachten te hebben om sessies in te plannen. Maar voorbeelden van klachten waarmee mensen zich aanmelden zijn: gehaastheid, lichamelijke klachten zoals pijn, veelvuldig piekeren, vermoeidheid, stress of meer in balans willen komen. Mensen ervaren na 1 of meerdere sessies het volgende: het ontspannende effect, minder gejaagd en gestrest zijn, rust in het hoofd en lijf, lichaamsspijnen die afnemen, weer beslissingen kunnen nemen.

Overleg met de huisarts is niet verplicht, maar het wordt aangeraden om aan de huisarts, behandelende medicus of therapeut zoals de psycholoog, aan te geven dat je Reikibehandeling krijgt.



Aanmelden en informatie

Facebook:
Reiki voor vrouwen in Amsterdam Centrum

Jekuntmeer Amsterdam:
Reiki voor vrouwen



Locatie

De Witte Boei
Kleine Wittenburgerstraat 201



Dag en tijdstip

Afspraak mogelijk op donderdag tussen 13.00-17.30uur



Kosten

1 euro per sessie (voor de onkosten)



'Een leuke jongen en een uitstekende fietscoach'

Nietsvermoedende passanten zullen vrijdag 27 november op de hoek van de Plantage Muidergracht en de Plantage Kerklaan vreemd hebben opgekeken. Met taart, ballonnen en zelfs een van Ramses Shaffy geleend feestlied nam de buurt afscheid van Sam de fietscoach. Hoog Sammy, kijk omhoog Sammy, dag lieve Sammy, het ga je goed.

ERIK HARDEMAN

TERWIJL DE BUURT hem toezong, keek Sue Ellen, de receptioniste van de Amsterdam Business School, met een vertederde glimlach naar de man die zichtbaar plezier had in het voor hem georganiseerde afscheid. Zeven jaar lang stond Sam Namder in weer en wind voor de fietskelder van haar gebouw om studenten erop te wijzen waar ze hun fiets wel en niet mochten zetten. "Als Sam beneden kwam om even een kop koffie te pakken, zei hij vaak tegen me: 'De hele buurt kent me.' Ja ja, dacht ik dan altijd, maar nu zie ik dat het waar is. Prachtig dat de buurtbewoners dit voor hem hebben georganiseerd." Het afscheid ging eind november gepaard met cadeaus en toespraken. "Weet je,

Sam," zei een van de sprekers, "buiten dat we je een leuke jongen vinden, was je ook een uitstekende fietscoach. Zeven jaar geleden was het hier een rommeltje. Nu staan alle fietsen waar ze horen te staan. Daar zijn wij als buurtbewoners heel blij mee."

Eigenwijze types

Eerder in de week had Sam aan buurtmagazine 1018 verteld hoe hij in 2013 in dit werk was beland. "Ik had dat jaar vanwege de crisis ontslag gekregen als conciërge van de 15e Montessorischool in de Uiterwaardenstraat, waar ik vijftien jaar had gewerkt. Met mijn 59 jaar was ik te duur voor ze geworden. Ik ben meteen naar het UWV gegaan, maar, zei ik: 'ik kom niet om mijn hand op te houden, ik wil werken voor mijn geld.' Na enig heen-en-weergepraat kon ik een contract voor een half jaar bij reïntegratiebedrijf Pantar krijgen als fietscoach bij de UvA. Ik kreeg deze plek toegewezen en ik heb hier dus ruim zeven jaar gestaan.

Het werk houdt in dat ik studenten duidelijk moet maken dat ze hun fiets in de ondergrondse stalling moeten zetten. Je hebt altijd wel een paar eigenwijze types die daar geen zin in hebben, maar daar ben ik helder in: u bent hier

in de buurt te gast en de afspraak is dat de fietsnietjes op straat voor de bewoners bestemd zijn. Het is ook niet de bedoeling om fietsen zomaar op de stoep te zetten. Dan wordt het een rommeltje en kunnen ouderen met rollators en scootmobiels er niet meer langs.

Ik kan geen boetes uitschrijven, dus ik moet het van mijn overtuigingskracht hebben, maar gelukkig wordt hier goed geluisterd. Bij het gebouw van Rechten in de Roetersstraat wil het nog wel eens gebeuren dat een student weigert zijn fiets weg te halen omdat hij formeel in zijn recht staat. Ik hoor regelmatig van collega's dat ze weer eens verrot zijn gescholden. Onze economiestudenten zijn gelukkig vriendelijke mensen die zich netjes aan de regels houden."

Boze taxichauffeur

"Ik heb hier eigenlijk maar één vervelende ervaring gehad. Wij plaatsens 's ochtends altijd afzettingen op plekken waar fietsen niet mogen staan, maar toen ik op een ochtend aankwam stond er op zo'n plek een taxi. Toen hij maar bleef staan, heb ik hem gevraagd om zijn auto weg te halen. Ik vroeg het vriendelijk, maar de man begon meteen te schreeuwen. Het was zo erg dat een bewoner, die het geschreeuw vanuit huis hoorde, me te hulp schoot. Hij zei: 'Als die man zegt, dat je je auto weg moet halen, dan haal je gewoon die auto weg. Hij regelt de zaken hier en je hebt maar te doen wat hij zegt.' De taxichauffeur reed boos weg, maar even later kwam hij aanlopen om mij op te zoeken. De beveiliging, die gelukkig in de buurt was, zei: ga maar even naar beneden Sam, dat is veiliger. Uiteindelijk heeft de politie

hem gearresteerd om hem tot bedaren te brengen. Dat was niet leuk, maar het is gelukkig het enige onprettige voorval dat ik hier in zeven jaar heb meegemaakt.

Een leuke herinnering heb ik aan de keer dat meneer Rutte hier op bezoek kwam. Hij had een paar jaar eerder voor de verkiezingen de belofte gedaan om alle werkende Nederlanders duizend euro te geven, maar daar was het nog steeds niet van gekomen. Professor Does had me vooraf verteld dat Rutte zou komen en toen hij uit de auto stapte ben ik naar hem toegelopen: 'Dag meneer Rutte, leuk dat ik u zie, wanneer kan ik mijn duizend euro krijgen?' Rutte begon te lachen en zei: 'Sorry, maar dat was gewoon een politieke stunt.' 'Nou,' zeg ik, 'u wordt bedankt.' Hij vond dat kennelijk geen probleem, want na de bespreking kwam hij speciaal afscheid van me nemen.

In die zeven jaar heb ik behoorlijk wat buurtbewoners leren kennen. Als ik jarig was, kwamen ze me feliciteren en als er een baby geboren was, lieten ze me vaak de foto's zien. Ik zie nu kinderen naar de Boekmanschool lopen die ik nog in de kinderwagen heb zien zitten. Toen ik er een keer twee weken niet was omdat ik door mijn rug was gegaan, hebben ze zelfs mijn leidinggevende gebeld om te vragen wat er aan de hand was. Hij vroeg me of het goed was als hij ze mijn nummer gaf. Ik vond dat prima en vervolgens kreeg ik het ene telefoontje na het andere: 'Hé Sam, hoe gaat het?' Ze zijn zelfs met een bloemetje aan de deur geweest. Heel hartverwarmend. Nee, of het nou regende of dat de zon scheen, ik heb hier geen dag met tegenzin gestaan."



'Dag meneer Rutte, leuk dat ik u zie, wanneer kan ik mijn duizend euro krijgen?'





SHOPPEN IN KERSTTIJD

Maria del Mar steekt haar verbazing niet onder stoelen of banken: "Bij de Sligro zag ik rond Sinterklaas al mensen met karren vol reeruggen en bakken vol met oesters en garnalen. Ook honderden kerstballen, en de kunstbomen rezen de kar uit. Hoeveel monden gaat die man voeden? Hoeveel bomen gaat hij versieren? Dat mág toch helemaal niet van Rutte? En die kunstboom, gaan ze die eind november al opzetten?"

"Ja, nepkerstbomen en dito ballen zijn lang houdbaar, maar hoeveel kan een mens eten?", vraag ik. "Kijk, er zijn zo'n 17 miljoen mensen in dit land en die gaan met kerst natuurlijk allemaal eten. Ze gaan bij elkaar op bezoek, dat wel, maar het blijft hetzelfde aantal monden. Stel nou dat iedereen 15% meer eet omdat het extra lekker is allemaal en extra gezellig, ondanks de coronaregels... Ja, dan verklaar je nog steeds niet die meer dan driedubbele rijen bij al die winkels."

"En hebben ze ook allemaal van die grote koelkasten om dat tot de kerst te bewaren?", vraagt Onbe met tranende ogen van het uienpellen. "Nou met die kou buiten", zeg ik, "heeft iedereen wel een koelkast in de vorm van een balkon of platje of zo. Bij mij staat ook alles op het platje."

"Platje?", vraagt Pietro, terwijl hij kruimels van zijn grijze broek veegt, "che cosa è quello?"

"Hoeveel van die coronamaatregelen zijn er eigenlijk blijvend, ervan uitgaande dat we na vaccinaties teruggaan naar het oude normaal?" vraag ik spontaan, terwijl ik de calamares in een uitlekschaal leg.

Conchita: "Ik denk dat die spatschermen op balies blijvend zullen zijn, die komen hooguit te vervallen bij een grondige verbouwing van de ruimte. Maar ik denk dat het enige leuke en handige, namelijk dat je geen muntjes meer in de supermarktkarren hoeft te duwen, snel weer weg zal zijn."

"Ik denk dat we na dit vuurwerkloze jaar nooit meer vuurwerk zullen hebben, deze maatregel heeft de discussie hierover kortgesloten. Heel jammer vind ik het persoonlijk, ik was dol op die harde knallen", zegt Onbe. "Geef mij dat stille siervuurwerk maar", zegt Pietro met een mond vol inktvis, "ik vind die kleuren zo mooi", en hij propt er nog een ringetje bij. "Dat handen schudden komt waarschijnlijk ook niet meer terug."

Conchita zegt dat ze het antwoord weet op mijn vraag over dat vele eten: "Iedereen eet dan wel 10% meer dan normaal, maar ze doen dat wel de hele maand december, elke dag. Kortom, dat is dus precies 300% meer, en dat verklaart precies die vier supermarktkarren vol!" 🐙

Ballabona Cucharón
E: ballabona@gmail.com
W: www.ballabona.wordpress.com

Van de Straat

Op het Kadijksplein botst fotograaf Maria Heijndael in de haast bijna op een treinconductor op de fiets. Ze stapt af en maakt excuses. Ze raken in gesprek.

Ik hoef niet te vragen wat je gaat doen? Haha, nee, ik ga naar mijn werk, dat zie je zo natuurlijk. Ik heb lekker een late dienst vandaag, tot half twee vannacht. Dat soort werktijden ben ik gewend.

Hoe dat zo? Nou, ik werkte vroeger als zanger op internationale cruises. Dagelijks stond ik daar met een vaste crew op de Bühne. En mensen gaan meestal 's avonds naar het theater, hè. Zo ben ik een echt nachtmens geworden. Aan het eind van de dag ben ik gewoon op mijn best. Maar ik zing niet in de trein, hoor. Ik zag dat je dat eigenlijk wilde vragen!

Ik heb dat 25 jaar gedaan. En in plaats van naar Montreal en Curaçao ga ik nu naar Maastricht en Capelle Schollevaar. Wie had dat gedacht...

Jijzelf niet? Nee, maar ik had opeens erg behoefte aan een gewoon leven. Aan thuis zijn, niet altijd onderweg. En als je de corona even wegdenkt, heb ik het erg naar mijn zin. De opleiding was leuk, in een fijn klasje. Bij de NS werken heel diverse mensen; elke dag heb ik interessante ontmoetingen met collega's.

Je zegt: als je de corona even wegdenkt? Kan dat? Nou, wegdenken is erg moeilijk natuurlijk, daar zitten we nog wel even mee. Maar ik bekijk het van de andere kant: stel je voor dat ik nog in de showbizz zat nu: die hele wereld ziet er nu heel sip uit. Als ik daar was gebleven, had ik weinig vooruitzichten. En nu? Wie krijgt er een vast contract in coronatijd, op z'n vijftigste? Ik, en daar ben ik heel trots op.

En als ik je nu wil horen zingen, gaat dat nog gebeuren? Ik zeg nooit nooit. Maar nu ben ik hier en doe ik dit. Wie kan zeggen hoe het leven er over een paar jaar uitziet? Ik niet. Jij? 🐙

MARTHY VAN DEN BROEK
VRIJDAGMIDDAG, 17.50 UUR

FOTO: MARIA HEIJNDAEL



